

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานทางการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547 มีขั้นตอนการคัดเลือกตัวอย่าง ตามตารางที่ 4-1 ดังนี้

ตารางที่ 4-1 แสดงรายละเอียดขั้นตอนการคัดเลือกตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	465	บริษัท
หัก บริษัทในกลุ่มธนาคาร	(13)	บริษัท
บริษัทในกลุ่มธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์	(36)	บริษัท
บริษัทในกลุ่มธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต	(19)	บริษัท
บริษัทในกลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน	(44)	บริษัท
บริษัทที่ไม่มีข้อมูลที่ตรงตามสมมติฐานของการวิจัย	(106)	บริษัท
คงเหลือ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาปีละ	247	บริษัท
จำนวนปีที่ศึกษา (พ.ศ.2545-2547)	3	ปี
ตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษา	741	ปีบริษัท

จากตารางที่ 4-1 แสดงให้เห็นรายละเอียด ขั้นตอนการคัดเลือกตัวอย่างที่ใช้เป็นข้อมูลของงานวิจัยนี้ มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 465 บริษัท ใน 28 กลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งในจำนวน 465 บริษัทนี้มีบริษัทที่ไม่ใช้ในการศึกษาจำนวน 218 บริษัท เนื่องจากเป็นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธนาคาร 13 บริษัท อยู่ในกลุ่มธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ 36 บริษัท อยู่ในกลุ่มธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต 19 บริษัท อยู่ในกลุ่มบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน 44 บริษัท และเป็นบริษัทที่ไม่มีข้อมูลที่ตรงตามสมมติฐานของการวิจัยจำนวน 106 บริษัท

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ผู้วิจัยได้แยกการวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาออกเป็นสองส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาถึงความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล และการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูล

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุ ในการวิเคราะห์นี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบภาคตัดขวาง และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยของวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะเฉพาะของกิจการที่มีความสัมพันธ์กับความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล และการตัดสินใจในการใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลที่ทันต่อเวลา ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในระหว่างช่วงเวลาที่ศึกษา โดยตัวแปรที่นำเข้าแบบจำลองวิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุนั้น จะคัดเลือกเฉพาะตัวแปรจากตัวอย่างที่ดีที่สุด โดยตัวอย่างที่ศึกษาต้องมีค่าเหมาะสมในการนำเข้าแบบจำลองมากที่สุด โดยการตัดออกทั้งตัวอย่าง เมื่อพบว่าเป็นตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจำนวนตัวอย่างที่ศึกษาหลังตัดตัวอย่างที่ไม่เหมาะสมออกแล้วคงเหลือ บริษัทตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใน ปี พ.ศ. 2545 จำนวน 222 ตัวอย่าง ปี พ.ศ. 2546 จำนวน 234 ตัวอย่างและ ปี พ.ศ.2547 จำนวน 217 ตัวอย่าง รวมเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์สถิติทั้งหมด จำนวน 673 ตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะทั่วไปของข้อมูลดังแสดงในขั้นตอนการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ตามตารางที่ 4-2

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาถึงความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล และการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4-2 แสดงสถิติเชิงพรรณนาของลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ตัวแปร	ปีบริษัท	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
AUDRLT	673	17.00	83.00	44.21	10.178
LEADTIME	673	26.00	91.00	57.45	5.929
DISCDELAY	673	0.00	1.00	0.70	.300
TA	673	232.00	265,682.00	9,228.99	23,567.290

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

ตัวแปร	ปีบริษัท	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
MCAP	673	46.00	315,135.00	8,312.74	26,603.703
ROE	673	-1.32	4.30	0.17	.349
EPS	673	-8.20	62.33	3.22	6.446
CHANGE	673	-14,742.00	16,529.00	164.95	1,585.604
AGE	673	2.00	29.00	12.40	5.334
INVCO	673	0.00	71.00	6.65	8.552
LEVER	673	0.00	9.71	.90	1.370

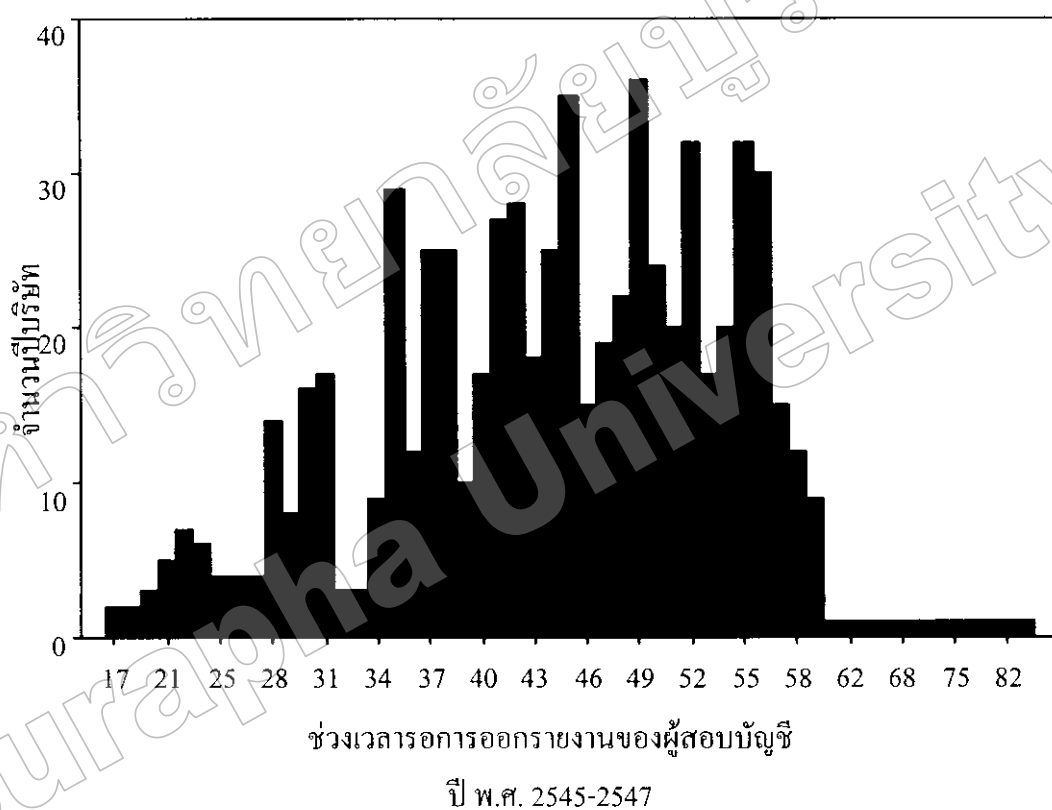
จากตารางที่ 4-2 แสดงสถิติเชิงพรรณนาของลักษณะทั่วไปของข้อมูล พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของ ช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547 เท่ากับ 44.21 วัน หรือประมาณ 44 วัน โดยมีค่าต่ำสุดที่ 17 วัน และมีค่าสูงสุดที่ 83 วัน ถึงแม้จะมีบางบริษัทไม่สามารถออกรายงานของผู้สอบบัญชี ได้ทันกำหนดส่งงบการเงินให้กับตลาดหลักทรัพย์ได้ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ก็ตาม แต่วันออกรายงานของผู้สอบบัญชี ที่ช้าที่สุดก็ยังน้อยกว่าข้อกำหนดของทางราชการที่กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องนำส่งรายงานประจำปีที่เสนอต่อผู้ถือหุ้นภายใน 110 วัน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี แสดงว่า ถ้าใช้ช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีเป็นตัวแทนของ ความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547 มีความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลโดยมีความผันแปรของช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี เป็นไปตามภาพที่ 4-1

2. ค่าเฉลี่ยของช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งเป็นความ ทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริง เท่ากับ 57.45 หรือ 58 วัน โดยมีค่าต่ำสุดที่ 26 วัน และมีค่าสูงสุดที่ 91 วัน ถึงแม้จะมีบางบริษัท ไม่สามารถส่งงบการเงินให้กับตลาดหลักทรัพย์ได้ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ก็ตาม แต่วันนำส่งงบการเงินที่ช้าที่สุด ก็ยังน้อยกว่าข้อกำหนดของทางราชการที่กำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต้องนำส่งรายงานประจำปีที่เสนอต่อผู้ถือหุ้นภายใน 110 วัน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี แสดงว่าถ้าใช้ช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งเป็นความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

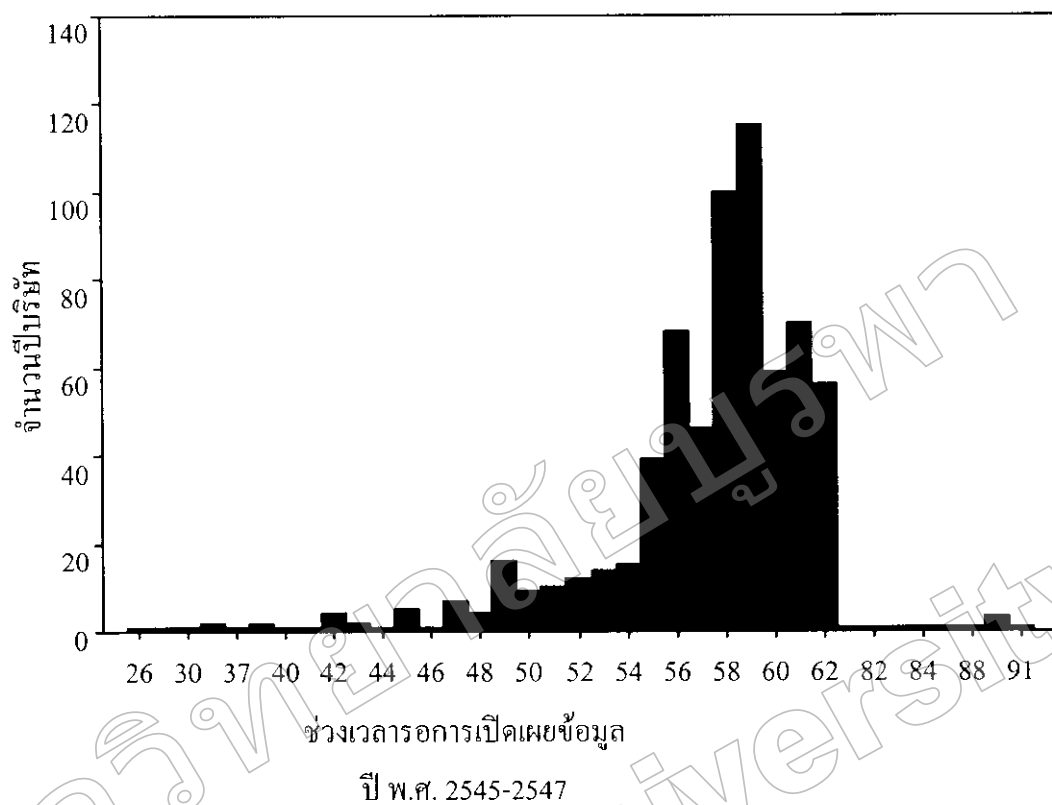
แห่งประเทศไทยแล้วบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547 มีความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล โดยมีความผันแปรของช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล เป็นไปตามภาพที่ 4-2

3. ค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจใช้ดุลพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูล เท่ากับ 0.70 ซึ่งมีค่าใกล้เคียง 1 แสดงว่าในช่วงเวลาที่ศึกษา มีการตัดสินใจใช้ดุลพินิจในการชะลอการเปิดเผยข้อมูลที่ค่อนข้างสูง โดยมีความผันแปรของการตัดสินใจใช้ดุลพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูล เป็นไปตามภาพที่ 4-3

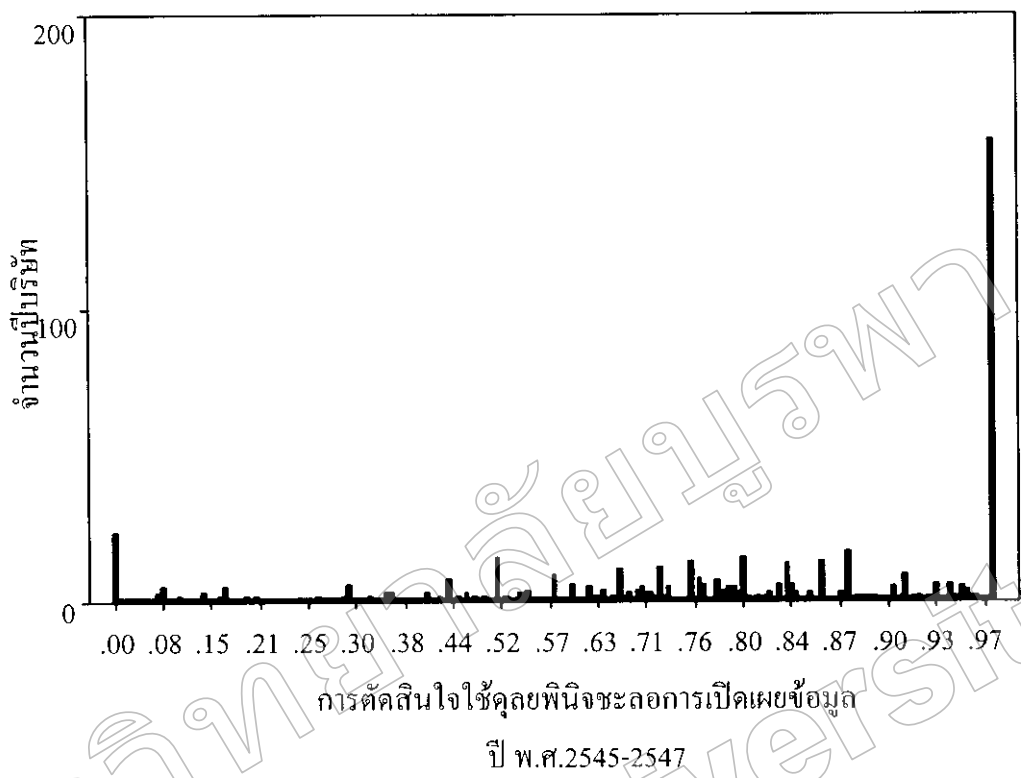
ภาพที่ 4-1 แผนภูมิแสดงช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี

จากภาพที่ 4-1 แผนภูมิแสดงช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี แสดงให้เห็นว่าวันที่ลงใบรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นวันก่อนครบกำหนดส่งงบการเงินให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสำหรับกิจการที่ไม่ได้นำส่งงบรายไตรมาส (60 วัน) เพียงเล็กน้อย

ภาพที่ 4-2 แผนภูมิแสดงช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล

จากภาพที่ 4-2 แผนภูมิแสดงช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล แสดงให้เห็นว่าวันที่ส่งงบการเงินให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีหลากหลาย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นวันที่ใกล้เคียงมาก กับวันครบกำหนดส่งงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ให้แก่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สำหรับกิจการที่ไม่ได้นำส่งงบการเงินรายไตรมาส (60 วัน)

ภาพที่ 4-3 แผนภูมิแสดงการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจจะขอการเปิดเผยข้อมูล

จากภาพที่ 4-3 แผนภูมิแสดงการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจจะขอการเปิดเผยข้อมูล พบว่า กิจกรรมที่มีค่าอัตราส่วนของการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจในการขอการเปิดเผยข้อมูลที่ทันต่อเวลาที่ มีค่าใกล้เคียง 1.0 มีมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าแม้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547 จะมีความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลก็ตามแต่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวนมาก ยังคงมีการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจ ในการขอการเปิดเผยข้อมูลที่ทันต่อเวลา

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของตัวแปร

ตารางที่ 4-3 แสดงผลการทดสอบการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้วย Pearson Correlations

Variable	AUDRLT	LEADTIME	DISCDELAY	TA	MCAP	ROE	EPS	CHANGE	AGE	INVCO
LEADTIME	0.527*									
DISCDELAY	0.082*	0.779*								
TA	0.018	-0.053	-0.061							
MCAP	0.052	-0.045	-0.128*	0.350**						
ROE	0.048	0.019	-0.029	-0.182**	0.070					
EPS	-0.041	-0.080	-0.061	-0.111**	-0.019	0.147**				
CHANGE	-0.016	-0.007	0.006	-0.003	-0.268**	-0.084*	-0.001			
AGE	0.030	0.039	0.054	-0.107**	-0.102**	-0.018	0.184**	0.026		
INVCO	0.219*	0.033	-0.092	0.067	0.158**	0.026	0.053	0.001	0.161**	
LEVER	0.015	0.039	0.046	0.006	0.104**	-0.002	0.029	-0.040	0.031	0.001

** Correlation is significant at 0.05 level (2-tailed)

* Correlation is significant at 0.10 levels (2-tailed)

จากตารางที่ 4-3 แสดงผลการทดสอบการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ โดยผู้วิจัยใช้การทดสอบ Pearson Correlations เพื่อทดสอบว่า ตัวแปรที่ทำการทดสอบ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกันหรือไม่

ปรากฏผลการทดสอบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระต่าง ๆ ก่อนข้างคำ เช่น ตัวแปรมูลค่าทางการตลาดกับตัวแปรสินทรัพย์รวม เท่ากับ .350 ระหว่างตัวแปรมูลค่าทางการตลาดกับตัวแปรการเปลี่ยนแปลงของกำไร เท่ากับ -.268 ระหว่างตัวแปรกำไรต่อหุ้นกับตัวแปรระยะเวลาในการเป็นบริษัทจดทะเบียน เท่ากับ .184 ระหว่างตัวแปรสินทรัพย์รวมกับตัวแปรอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ -.182 ระหว่างตัวแปรระยะเวลาในการเป็นบริษัทจดทะเบียนกับตัวแปรจำนวนบริษัทรวม/ ย่อย เท่ากับ .161 ระหว่างตัวแปรจำนวนบริษัทรวม/ ย่อยกับตัวแปรมูลค่าทางการตลาด เท่ากับ .158 เป็นต้น ซึ่งตามความเห็นของ Kaplan (1982 อ้างถึงใน Hossain & Taylor, 1998) แนะนำว่าการสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระจะเป็นปัญหาก็ต่อเมื่อ ค่าความสัมพันธ์กันของตัวแปรอิสระเท่ากับ หรือสูงกว่า 0.90 ขณะที่ Emory (1982 อ้างถึงใน Hossain & Taylor, 1998) มีความเห็นว่าการสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระจะเป็นปัญหาก็ต่อเมื่อ ค่าความสัมพันธ์กันของตัวแปรอิสระเท่ากับ หรือสูงกว่า 0.80 ดังนั้นผลการทดสอบตามตารางที่ 4-3 แสดงผลการทดสอบการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ด้วย Pearson Correlations เพื่อทดสอบว่าตัวแปรอิสระที่ทำการทดสอบ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกันหรือไม่ ในงานวิจัยฉบับนี้จึงสรุปได้ว่า ไม่เกิดปัญหาการสัมพันธ์กันเองของตัวแปรอิสระ ขณะที่ความสัมพันธ์กันระหว่าง ตัวแปรตามต่าง ๆ กลับมีค่าสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีกับตัวแปรการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจจะล่อการเปิดเผยข้อมูล เท่ากับ .082 ระหว่างตัวแปรช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีกับตัวแปรช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล เท่ากับ .527 ส่วน ตัวแปรช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล กับตัวแปรการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจจะล่อการเปิดเผยข้อมูล เท่ากับ .779 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง จึงสรุปได้ว่าตัวแปรตามทั้ง 3 ตัว ไม่เป็นอิสระต่อกัน แต่เนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัวแยกต่างหากคนละสมการกัน ปัญหาการสัมพันธ์กันของตัวแปรตามจึงไม่มีผลกระทบต่อเงื่อนไขของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในแต่ละสมการที่ใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย แต่อาจจะทำให้ผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวในแต่ละสมการคลาดเคลื่อนได้

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

การศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะของกิจการ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับ ความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี เป็นตัวแทนของ ความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ ตามตัวแบบที่ 1 เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยที่ H₁ ปรากฏผลการทดสอบการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 แสดงผลการทดสอบการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 1

$$AUDRLT = \beta_0 + \beta_1 TA + \beta_2 MCAP + \beta_3 ROE + \beta_4 EPS + \beta_5 CHANGE + \beta_6 AGE + \beta_7 INVCO + \beta_8 LEVER + \epsilon$$

	R Square	Adjusted R Square	Standardized Coefficients Beta	Sig.
Model 1	.054	.042		
TA			.005	.908
MCAP			.005	.912
ROE			.054	.173
EPS			-.062	.114
CHANGE			-.019	.634
AGE			.008	.841
INVCO			.218	.000**
LEVE R			.015	.686

หมายเหตุ ** ณ ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4-4 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยตามตัวแบบที่ 1 เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยที่ H₁ พบว่าสมมติฐาน H₁ เป็นจริง โดยที่

ตัวแปรจำนวนบริษัทรวม/ ย่อยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางเดียวกันกับช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยในอดีต แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีกิจการที่เกี่ยวข้องกันมีความจำเป็นต้องรอจนกระทั่งได้รับข้อมูลจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันครบถ้วนก่อน จึงจะสามารถทำการปิดบัญชีสิ้นปีได้จึงทำให้มีช่วงเวลารอการ

ออกรายงานการสอบบัญชีเพิ่มขึ้น

การศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะของกิจการ ที่มีความสัมพันธ์กับ ความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีเป็นตัวแทนของความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ ตามตัวแบบที่ 2 เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยที่ H₂ ปรากฏผลการทดสอบการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 2 ดังแสดงในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 แสดงผลการทดสอบการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 2

LEADTIME = β₀ +β₁TA+β₂MCAP+β₃ROE+β₄EPS+β₅CHANGE+β₆AGE+β₇INVC0+β₈LEVER+E

	R Square	Adjusted R Square	Standardized Coefficients Beta	Sig.
Model 2	.018	.006		
TA			-.040	.355
MCAP			-.049	.274
ROE			.032	.427
EPS			-.101	.011**
CHANGE			-.023	.576
AGE			.041	.302
INVC0			.041	.296
LEVE R			.045	.249

หมายเหตุ ** ณ ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4-5 แสดงผลการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 2 เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยที่ H₂ พบว่าสมมติฐาน H₂ เป็นจริง โดยที่

ตัวแปรอัตราส่วนกำไรต่อหุ้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางตรงกันข้ามกับช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยในอดีตแสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยสนับสนุนทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) เนื่องจากการที่กิจการที่มีผลการดำเนินงานไม่ดี ผู้บริหารพยายามรายงานให้ช้าที่สุดเพื่อชะลอเวลาในการที่จะต้องอธิบายสาเหตุของการมีข่าว

ไม่ดี หรือบางครั้งผู้บริหารอาจจะคาดหวังว่าในระหว่างที่ชะลอเวลาในการเปิดเผยข้อมูลนั้นอาจจะ มีข่าวดีอื่นเกิดขึ้นทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเบี่ยงเบนความสนใจไปที่ข่าวดีนั้นแทน ขณะที่กิจการที่มี ผลการดำเนินงานดีผู้บริหารมักจะพยายามรายงานให้เร็ว เนื่องจากข่าวดีเป็นประโยชน์ต่อ ผลตอบแทนของตัวแทน และข่าวดีมีโอกาสดำเนินการให้ผู้บริหารได้รับรางวัล

การศึกษาถึง ปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะของกิจการ ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ ใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ตามสมการถดถอยเชิงพหุ ตามตัวแบบที่ 3 เพื่อทดสอบสมมติฐาน ของงานวิจัยที่ H₃ ปรากฏผลการทดสอบการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 3 ดังแสดง ในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 แสดงผลการทดสอบการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 3

DISCDELAY=β ₀ +β ₁ TA+β ₂ MCAP+β ₃ ROE+β ₄ EPS+β ₅ CHANGE+β ₆ AGE+β ₇ INVCO+β ₈ LEVER+ε				
	R Square	Adjusted R Square	Standardized Coefficients Beta	Sig.
Model 3	.034	.022		
TA			-.018	.675
MCAP			-.116	.009**
ROE			-.007	.851
EPS			-.074	.062
CHANGE			-.024	.554
AGE			.065	.102
INVCO			-.079	.045
LEVE R			.057	.135

หมายเหตุ ** ณ ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 4-6 แสดงผลการวิเคราะห์ตามสมการถดถอยตามตัวแบบที่ 3 เพื่อทดสอบ สมมติฐานของงานวิจัยที่ H₃ พบว่าสมมติฐาน H₃ เป็นจริง โดยที่

ตัวแปรมูลค่าทางการตลาด มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางตรงกัน ข้ามกับการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัย

ในอดีต

ตัวแปรจำนวนบริษัทร่วม/ย่อย มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทิศทางตรงกันข้ามกับการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูล

แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารกิจการขนาดใหญ่และกิจการที่มีจำนวนกิจการที่เกี่ยวข้องกันมาก ไม่มีการเลือกตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลที่ทันต่อเวลา เนื่องจากกิจการขนาดใหญ่และกิจการที่มีจำนวนกิจการที่เกี่ยวข้องกันมาก มักจะถูกจับตามองอย่างใกล้ชิดจากนักลงทุน นักวิเคราะห์ หน่วยงานราชการ รวมทั้งกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมทั้งหากอ้างอิงตามสถานการณ์การเข้าเล่นเกม ที่ว่ากิจการที่กลัวการเข้าสู่อุตสาหกรรมของผู้เล่นรายใหม่น้อย จะตอบสนองความต้องการของตลาดด้วยการรายงานข้อมูลที่ทันต่อเวลา อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เป็นกิจการขนาดใหญ่ กลัวการเข้าสู่อุตสาหกรรมของกิจการรายใหม่น้อย

สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยตามตัวแบบที่ 1 2 3 ได้ดังตารางที่ 4-7 ดังนี้

ตารางที่ 4-7 สรุปผลการวิเคราะห์สมการถดถอยตามตัวแบบที่ 1 2 3

ตัวแปรที่ศึกษา	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในงานวิจัยในอดีต	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวแบบที่ 1	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวแบบที่ 2	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวแบบที่ 3
สินทรัพย์รวม	ตรงกันข้าม	-	-	-
มูลค่าทางการตลาด	ตรงกันข้าม	-	-	ตรงกันข้าม
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ตรงกันข้าม	-	-	-
อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น	ตรงกันข้าม	-	ตรงกันข้าม	-
การเปลี่ยนแปลงของกำไร	ตรงกันข้าม	-	-	-
ตัวแปรที่ศึกษา	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในงานวิจัยในอดีต	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวแบบที่ 1	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวแบบที่ 2	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวแบบที่ 3
ระยะเวลาในการเป็นบริษัทจดทะเบียน	ตรงกันข้าม	-	-	-

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในงานวิจัยในอดีต	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวอย่างที่ 1	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวอย่างที่ 2	ทิศทางความสัมพันธ์ที่พบ ในตัวอย่างที่ 3
จำนวนบริษัทร่วม/ ย่อย	ทางเดียวกัน	ทางเดียวกัน	-	ตรงกันข้าม
อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น	ไม่แน่นอน	-	-	-

การทดสอบการพัฒนาการในช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ด้วยสถิติเชิงพรรณนาแยกเป็นรายปี

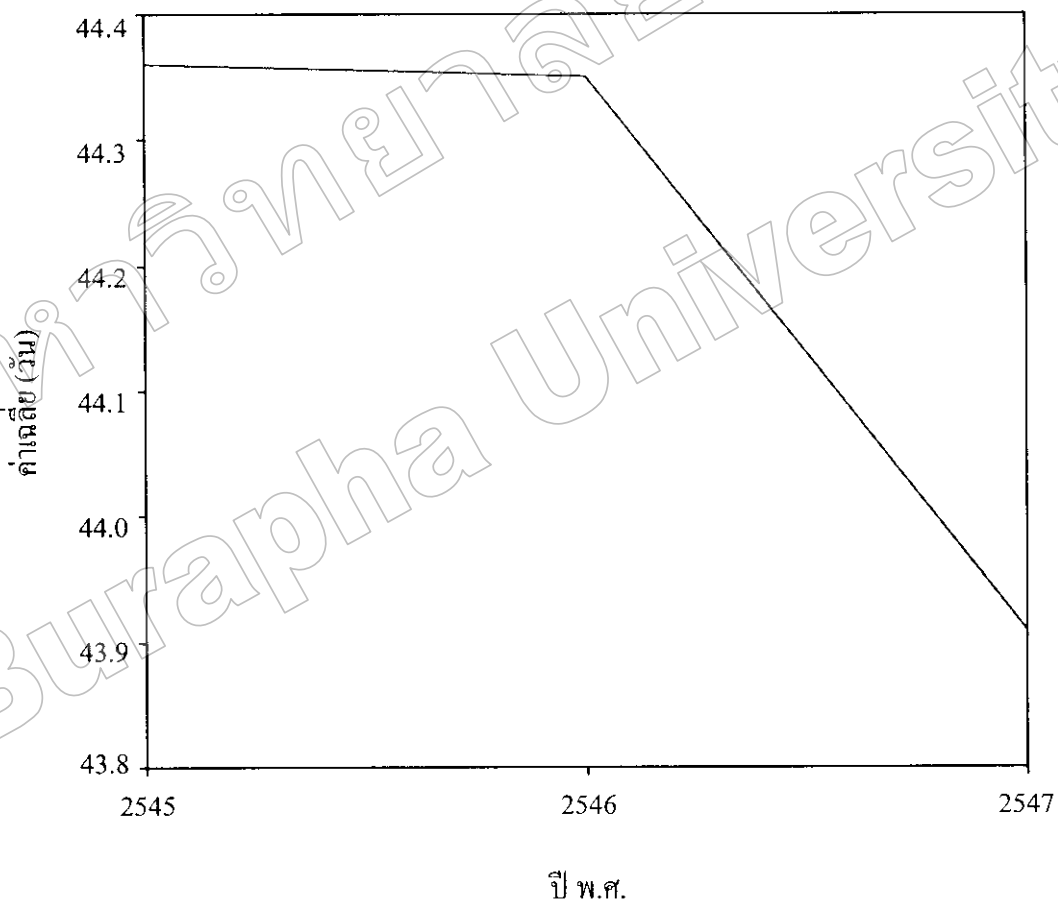
การทดสอบในส่วนนี้ทำเพื่อศึกษาว่าในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2545-2547 นั้นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีการเปลี่ยนแปลง หรือมีการพัฒนาการของความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูล และการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลที่ทันต่อเวลาหรือไม่อย่างไรและเป็นไปในทิศทางใด ปรากฏผลการทดสอบ ดังแสดงในตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 แสดงสถิติเชิงพรรณนาของความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลและการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลที่ทันต่อเวลาแยกเป็นรายปี

ตัวแปร	จำนวน ตัวอย่าง	หน่วย	ค่า ต่ำสุด	ค่า สูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
AUDRLT 2545	222	วัน	17	81	44.36	10.299
AUDRLT 2546	234	วัน	18	83	44.35	10.166
AUDRLT 2547	216	วัน	18	82	43.91	10.106
LEADTIME 2545	222	วัน	30	87	58.00	5.196
LEADTIME 2546	234	วัน	27	91	57.40	6.051
LEADTIME 2547	217	วัน	26	90	56.95	6.457
DISCDELAY 2545	222	อัตราส่วน	.00	1.00	.6913	.29021
DISCDELAY 2546	234	อัตราส่วน	.00	1.00	.6899	.29894
DISCDELAY 2547	217	อัตราส่วน	.00	1.00	.7153	.31022

จากตารางที่ 4-8 แสดงสถิติเชิงพรรณนา พบว่า

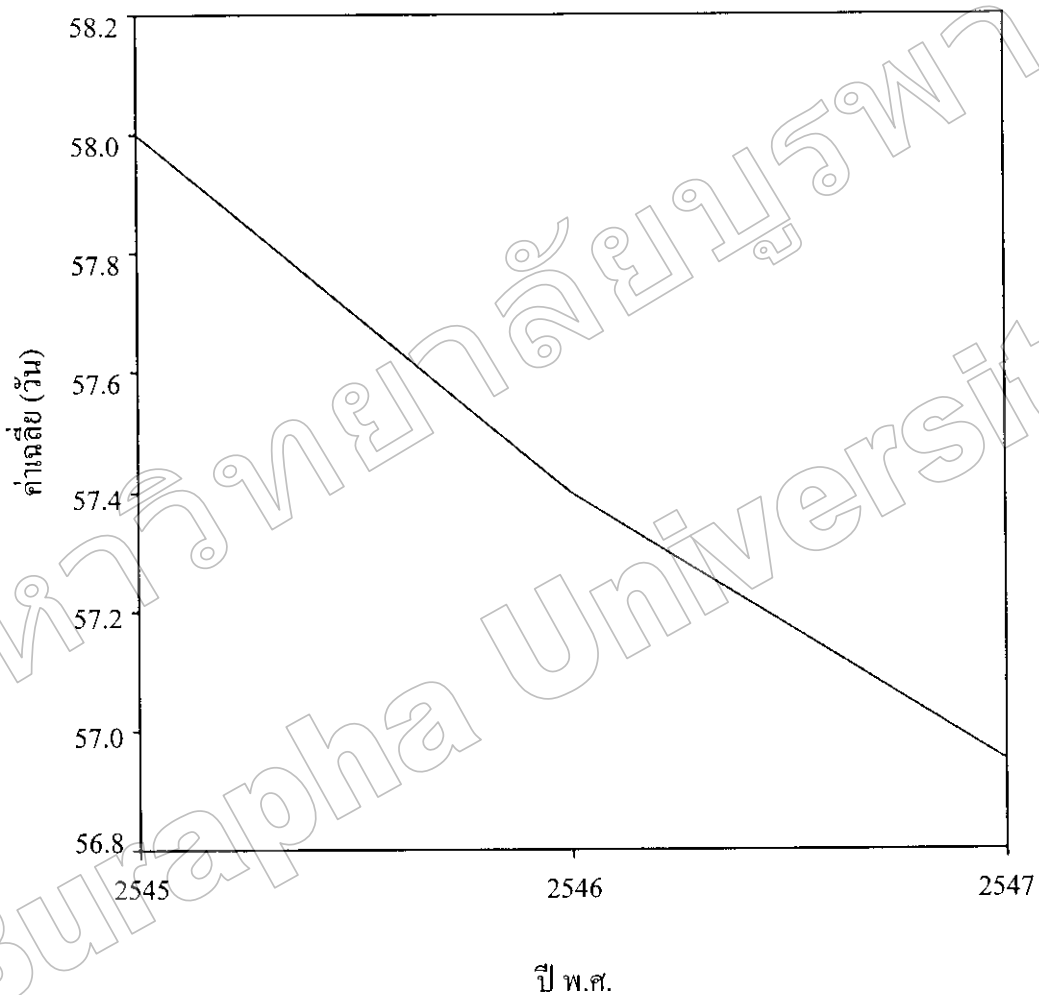
1. ค่าเฉลี่ยของช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2545, 2546, 2547 เท่ากับ 44.36, 44.35, 43.91 วัน โดยมีค่าต่ำสุดที่ 17, 18, 18 วัน และมีค่าสูงสุดที่ 81, 83, 82 วัน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาดังกล่าวบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชีน้อยลง หรือมีความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มขึ้นนั่นเองโดยมีความเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย ของช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี เป็นไปตามภาพที่ 4 - 4

ภาพที่ 4-4 การเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยของช่วงเวลารอการออกรายงานของผู้สอบบัญชี

2. ค่าเฉลี่ยของ ช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2545, 2546, 2547 เท่ากับ 58.00, 57.40, 56.95 วัน โดยมีค่าต่ำสุดที่ 30, 27, 26 วัน และมีค่าสูงสุดที่ 87, 91, 90 วันตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาดังกล่าวบริษัท

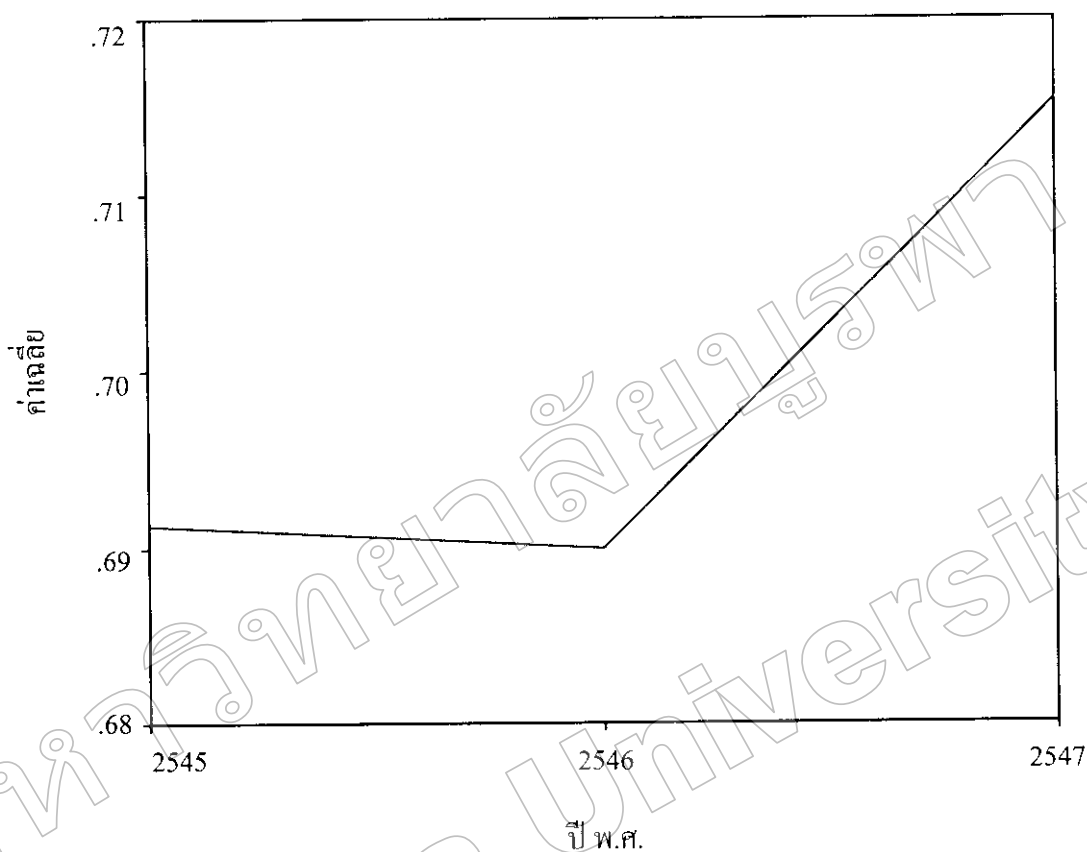
จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล น้อยลง หรือมีความทันต่อเวลาในการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มขึ้นนั่นเอง โดยมี ความเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ย ของช่วงเวลาช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล เป็นไปตามภาพที่ 4- 5

ภาพที่ 4-5 การเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยของช่วงเวลารอการเปิดเผยข้อมูล

3. ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ.2545, 2546, 2547 เท่ากับ .6913, .6899, .7153 โดย มีค่าต่ำสุดที่ .00, .00, .00 และมีค่าสูงสุดที่ 1.00, 1.00, 1.00 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าในช่วงเวลาดังกล่าวบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจชะลอการเปิดเผยข้อมูลทุกปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีความเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยของการ

ตัดสินใจใช้ดุลยพินิจระลอกการเปิดเผยข้อมูลเป็นไปตามภาพที่ 4 -6

ภาพที่ 4-6 การเปลี่ยนแปลงของค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจใช้ดุลยพินิจระลอกการเปิดเผยข้อมูล